

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelma

Kunnanhallitus 27.11.2023 § 176
136/02.02.00/2023

Valmistelija Kunnanjohtaja Johanna Mäkelä
Puh. 040 7244 603
etunimi.sukunimi@savitaipale.fi

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 4.9.2023 §136 hyväksynyt talousarvion 2024 ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman laadintaohjeet. Kunnanhallitusta ja valtuustoa on informoitu syksyn kuluessa talousarvion valmistelusta, mm. pidettiin valtuuston talousarvioseminaari 31.10.2023. Taloustyöryhmä on kokoontunut kerran käsittelemään talousarviota.

Kuluvan vuoden talousarviossa on tapahtunut sisäisen laskutuksen käytön laajentaminen myös yleis-, talous- ja hallintopalveluiden sekä ict-palveluiden kustannusten kohdentamisessa tulosalueille. Vuoden 2023 talousarvioon oli jo sisällytetty ns. sisäisen vuokran käyttö. Myös muita vähäisempiä sisäisen laskutuksen eriä on jo ollut käytössä aiemmin. Näiden perusteet on kuvattu talousarvion kohdassa 2.7. Koska sisäisen laskutuksen käyttöönotosta aiheutuu vertailukelvottomuutta tulosalueiden valtuustoon nähden sitovien lukujen osalta, on tulosalueiden valtuustoon nähden sitovan tason ilmoittavan eurotaulukon alla toinen kursiivilla merkitty taulukko lisäinformaatioksi talouslukuista, joista sisäiset erät on eliminoitu. Koko kunnan tasolla sisäisellä laskutuksella ei ole kuluja lisäävää merkitystä, sisäinen tulo ja meno ovat koko kuntatasolla yhtä suuria ja siten vaikutus kunnan yhteenlaskettuun toimintakatteeseen on nolla. Sisäisten kuluerien tarkoituksena on tuoda näkyväksi aiemmin tilastoihin yms. kirjanpidossa laskennallisesti eri tavoin vyörytetyt kustannukset. Nyt selviää läpinäkyvämmiin, mikä merkitys aiemmin vyöryvillä kuluilla on, ja siten niiden kulujen hallintaan pystytään paremmin

yhteisvoimin vaikuttamaan esim. tehokkaammalla tilojen ulosvuokrauksella tms.

Vuoden 2024 tuloslaskelmassa ulkoisia toimintatuottoja on arvioitu kertyvän 2.783.470 euroa ja toimintakuluja 13.555.233 euroa. Toimintakatteeksi muodostuu -10.771.763 euroa.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 7.224.000 euroa.

Tuloveroprosentti on valtuuston 13.11.2023 § 55 päätöksen mukaisesti 8,9 %. Kunnallisveroja on arvioitu kertyvän 4.840.000 euroa, yhteisöveroja 702.000 euroa ja kiinteistöveroja 1.682.000 euroa.

Valtionosuuksia on arvioitu kertyvän 4.170.292 euroa.

Vuosikate vuoden 2024 talousarviossa on 578.729 euroa. Poistojen osuus on -1.083.007 euroa. Tulos on 504.278 euroa alijäämäinen.

Taloussuunnitelmavuosien osalta on esitetty lievästi ylijäämäiseen tulokseen vuonna 2026 päätyvä tuloskehitys. Tämä oli syksyn valmistelun tulos ja sisältää helpommin toteutettavia taloutta parantavia keinoja. 17.11.2023 julkaistun Valtiovarainministeriön tiedotteen mukainen valtionosuuksien lisäleikkaus tulee toteutuessaan vaikuttamaan merkittävästi alentavasti valtionosuuksiin vuodesta 2025 lähtien. VM:n tiedotteen jälkeen kunnan talousarvioesitykseen ei ole tehty valtionosuuksiin muutoksia, vaan ne ovat ennen 17.11.2023 ilmoitettujen ennusteiden mukaisia. Talousarvioesitykseen on kirjattu kohtaan 2.5, että talouden tasapainottaminen taloussuunnitelmakaudella näiden julkaistujen valtionosuusleikkausten jälkeen ei ole mahdollista ilman muutosneuvotteluja ja niissä selvitettyjä toimenpiteitä. Näin ollen kunnanhallitus varautuu käynnistämään muutosneuvottelut talouden tasapainotilan ratkaisujen löytämiseksi taloussuunnitelmakaudella. Muutosneuvotteluiden käynnistämisestä päätetään talousarvion valtuustokäsittelyn jälkeen sen jälkeen, kun on käytettävissä tarkemmat arviot tarvittavista tasapainotustoimenpiteiden euromääristä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Johanna Mäkelä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2025-2026 valtuustolle hyväksyttäväksi.

Lisäksi kunnanhallitus oikeuttaa taloustoimen tarvittaessa tekemään talousarvioon mahdolliset tekniluonteiset, pienet, talousarvion kannalta epäolennaiset tarkennukset ja oikaisut ennen kunnanvaltuuston käsittelyä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.